

RAMİZ RÖVŞƏN

ŞEİRLƏR

“YAVAŞ-YAVAŞ SEVDİM DƏNİ”

Yavaş-yavaş sevdim səni,
Hər gün bir az da sevdim.
Ən çox bu qış sevdim səni,
Qarda, ayazda sevdim.

Gör bir nə tez isinişdik
Havalər soyuyanda.
Adamlar qalın geyinib,
Ağaclar soyunanda.

Qar altından baş qaldıran
Çiçəktək sevdim səni.
İstisinə qızındığım
Ocaqtək sevdim səni.

Hələ bu cür sevməmişdim
Ömrüm boyu heç kimi.
Səni sevdim qar üstündə
Yem axtaran quş kimi.

Qorxa-qorxa bu sübh çağı
Nə baxırsan göyə sən?
Deyirsən ki, günəş çıxıb,
Qar əriyir deyəsən...

“GƏLİN AÇIN YUMRUĞUMU”

Sıxılmaqdan əlim şişib,
Dırnağım ovcumu deşib,
Barmaqlarım düyün düşüb,
Gəlin, açın yumruğumu!

Nə qədib yata bilirəm,
Nə qələm tuta bilirəm,
Nə bir daş ata bilirəm,
Gəlin açın yumruğumu!

Mən ki bir fağır oğuldum,
Birdən yay kimi yığıldım,
Boğuldum, Allah, boğuldum,
Gəlin açın yumruğumu!

Uçdu mən quran qalalar...
Yaxşı ki var gül balalar,
Dedilər: "Ovcunda nə var,
Gələk açaq yumruğunu?!"

“BİR XƏFİFCƏ KÜLƏK ƏSDİ”

Bir xəfifcə külək əsdi
ürəyimin yanından.
Əsdi ətəyi yellənən
bir nazik qız donundan.

Bu nə gözəl qızıdı, Allah,
lap qəbirdə sevməli.
Bir də, bir də doğulmalı,
bir də, bir də sevməli.

Gecələri səhərəcən
dizinə baş qoymalı.
Yuxuda da onu görüb
dixsinib oyanmalı.

Əcəl günü, son nəfəsdə
son sevdaya düşməli.
Bir cüt quştək bir qəfəsdə
onunla sevişməli.

Sonra... sonra arxayınca,
kirimişcə ölməli.
- Bəsdə, kiri, axmaq qoca,
gülməlisən, gülməli!...

“MƏN DƏ TANRI QUŞU OLSAM”

Gün doğsa da, işıqlanmaz
 ömrün qara günləri.
Tanrıyla kim barışdırar
 bəxtindən küsənləri?

Canımıza hardan dolub
 bu dəlilik havası?
Ağaclar da Məcnun olub
 başında quş yuvası.

Quşa dönüb mollalar da,
 qonub minbər başına.
Əzan verib bu şəhəri
 basdırarlar axşama.

Mən də Tanrı quşu olsam,
 mən də qonsam minbərə,
Hər nə desəm küfr çıxar
 bəlkə bütün dinlərə.

Bəlkə məni dörd bir yandan

nişan alar ovçular
O minbərdən damla-damla
qanım yerə damcılar.

Bir yaralı molla uçar
sənə sarı. İlahi.
İnsanf elə bu yaramı
özün sarı, İlahi!..

“NƏ HİRLƏ OXUYUR BU QUŞ”

Nə hirslə oxuyur bu quş,
Mahnı deyil, qarğışdı bu.
Elə bil hürür adama,
Yarı it, yarı quşdu bu.

Yoxdu quşlar arasında
Dilini bilən bu quşun.
İtlər səs verir səsine
Bayaqdan hürən bu quşun.

Nə çoxdu hirs-hikkəsi.
Canındakı qurd kinidi.
Yazıq hürməsin, neyləsin,
Bəlkə günü it gündü.

...Quş olub hür, it olub uç,
Kimdi görən bu ölkədə?!
İti qab dibi yalayan,
Quşu hürən bu ölkədə..

“DARIXIR”

Bu nə təhər darıxmaqdı,
Axı belə kim darıxır?!
Cibimdə əlim darıxır,
Ağzımda dilim darıxır.

Darıxır qabım-qaşığım,
Darıxır yorğan-döşəyim.
Evdə qalsam, evim-eşiyim.
Yol getsəm, yolum darıxır.

Yoluma qızlar çıxsalar,
Gülüb üzümə baxsalar,
Yaxama bir gül taxsalar,
Yaxamda gülüm darıxır.

Hara atım bu kədəri?
Yox hesabı, yox qədəri,
Görünür məndən ötəri
Hardasa ölüm darıxır.

“DİVAR”

Varaq deyil, divardı bu,
Başımı vurduğum divar.
Cırmaqlaya-cırmaqlaya
Yorulub durduğum divar.

Bir tək-tənha ağac kimi
Dibində bitdiyim divar.
Ağlayanda balınc kimi
Üzümü sürtdüyüm divar.

Varaq deyil, divardı bu.
Gəndən ağarar hər gecə.
O üzündən kimsə məni
Səslər, çağırar hər gecə.

Mən olsəm, deməyin təkəm,
ağlayın bizə ağlayın.
Məni deyib haray çəkən
o yetim səsə ağlayın.
Bu divarın bu üzündə
ölən Ramizi basdırın,
Bu divarın o üzündə
qalan Ramizə ağlayın...

“ÇIXIR”

Ələ qələm alan kimi,
Sətirlər qaralan kimi,
Köynəyə çıxan qan kimi
Kədərini varğa çıxır.

Canımda sözlər sıxılır,
Artır, üst-üstə yığılır,
Yüz nəğmə batır, boğulur,
Bir nəğmə qırağa çıxır.

Küsən çox şair sözündən,
Öpən yox şair gözündən,
Şeirini astarı üzündən
Baha çıxır, baha çıxır...

“DƏRD”

Göz yaşları süzülərkən
Adamın quru üzünə,
İçimizdə batan dərdlər
Bir-bir çıxır su üzünə.

Qazancımız bitdi bizim,
Bu dünyanın dərdi bizim,
Çevrilərik dərdimizin
O üzündən bu üzünə.

Milyon-milyon qəbir varsa,
Bir qəbirsiz şair varsa...
Üzündə bir sağ yer varsa,
Dünyanın tfu üzünə!..

“ŞAM”

Füzulinin xatirəsinə

Yüz illərdi bir şam yanır,
Küləklər söndürə bilmir,
Yüzlərlə əllər uzanır,
İşığını dərə bilmir.

Qaranlıqsa solu-sağı,
Yanan şamın nə günahı?!
Əriyir, tökülür yağı,
Ölür, ölür, ölə bilmir.

Gilə-gilə, damla-damla
Günbəgün üzülən canla,
Ağlayır hər ağlayanla,
Hər gülənlə gülə bilmir.

Qızındırır yazıqları,
Qorxuzur yalquzaqları,
İşıqladır uzaqları
Öz dibini görə bilmir...

“GEDƏCƏK”

Çətin biz ölüncədi,
Gedəcəkdir, hamı gedəcəkdir.
Biz dünyadan gedən tək
Dünyanın qanı gedəcəkdir.

Solacaq bağçası-bağı,
Quruyacaq son budağı,
Dənizin suyu-balığı,
Sahilin qumu gedəcəkdir.

Birtəhər. pismi, yaxşımı,
Yola salıb son axşamı,
Söndürüb sonuncu şamı
Ən son adamı gedəcəkdir...

“TANIYIR”

Qaranlıqda bir-birini
Quşlar səsindən tanıyır.
Qu quşunu zalım əcəl
Son nəğməsindən tanıyır.

Mən ayrı quşam, ayrı quş.
Yarı bülbül, yarı bayquş.
Bu dünyanı mən boyda quş
Öz qəfəsindən tanıyır.

...Ha yusa da üz-gözünü,
Çaşır görəndə özünü,
Adam öldəndə özünü
Son nəfəsindən tanıyır...

“YIXILIR”

Çaşıb solunu-sağını,
Hamı bir ucdan yıxılır.
Yadırğayıb uçmağını
Quşlar ağacdan yıxılır.

Üz tutub haqqın yoluna
Gedənlərin vay halına,
Baş əymir dünya malına,
Qəpik-quruşdan yıxılır.

Öz dərđini çəkər hərə,
Öz dibinə çökür hərə,
Öz alnını iki yerə
Bölən qırışdan yıxılır.

Qocalır ağıldan, huşdan,
Cavanlar bir şux baxışdan,
Xanımlar bir yalvarışdan,
Bir aldanışdan yıxılır.

...Belədi, atam, belədi,
Buyruq Allahdan belədi,
Bu dünya çoxdan belədi,
Lap yaranışdan yıxılır...

“ÜMİDİM YOX BİR ADAMA”

Ümidim yox bir adama,
Tanrı çatacaq dadıma,
Yenə salacaq yadına,
Yenə dindirəcək məni.

Mən əlinə düşən kimi,
Sevinəcək uşaq kimi,
Bir sınıq oyuncaq kimi
Bir də qondaracaq məni.

Saçlarıma dən salacaq,
Ürəyimə qəm salacaq.
Yenə əlindən salacaq,
Yenə sındıracaq məni...

“KİM DEYİR YUXUDA ÖLMƏK ASANDIR”

Deyirlər, yuxuda ölmək asandı...
Özün də bilmirsən necə ölürsən.
Səhər tezdən eşidirsən əzandı,
Yuxudaca kirimişcə ölürsən.

Bir göz qırpımında qurtulur canın,
Ruhun bədənindən uçar quş kimi .
Əlində qalmırsan dərddin, dərmanın,
Dərdə də salmırsan evdə heç kimi.

Kim deyir, yuxuda ölmək asandı?..
Kim bilir, necədi yuxuda ölmək?
Bəlkə də, ən böyük dərddi, əzabdı,
Ən pis işgəncədi yuxuda ölmək.

Bir göz qırpımında yuxuda bəlkə
İllərcə belində daş daşıyırsan.
Nəfəsin kəsilir axırda bəlkə,
Ömrünü daşlara bağışlayırsan.

Bir göz qırpımında yuxuda bəlkə
Cəllad baltasıyla üzülür başın.
Orda qızıl qanın axanda bəlkə
Yastığa süzülür orda göz yaşın.

Yuxuda ölməkdə ən rahat əcəl...
Bu da, bir yalançı təsəllidimi?
Görəsən yuxuda səni boğan əl
Düşməni əlidimi, dost əlidimi?!

Nədi bircə anda ömrə son qoyan?
Beynə axıb sızan bir damla qandı.
Kimdi qəbrin üstə ən bərk ağlayan?
Bəlkə də, yuxuda səni boğandı.

Gecə qorxu çökər yuxumuza da;
Tərpənər kiminsə qara kölgəsi.
Bəlkə hasar çəkək yuxumuza da,
Heç kəs yuxumuza girə bilməsin.

Bəlkə heç yatmayaq -hər yatanın da
Əgər oyanmamaq qorxusu varsa.
Bəlkə heç yatmayaq -ömrün sonunda
Onsuz da, bir əcəl yuxusu varsa.

Amma yuxun gəlir -görürəm elə;
Daha yavaş-yavaş yumulur gözün.
Yat... sabah oyanmaq ümidi ilə...
Yuxun şirin olsun -
uyu, əzizim...

“NƏ VAR ALLAHDAN YUXARI”

Nə var Allahdan yuxarı?
Nə var qəbirdən aşağı?
Çəkdiyim ahdan yuxarı?
Bildiyim sirdən aşağı?

Niyə günün gündüzündə
Quşlar azır göy üzündə?
Göz yaşları quş gözündən
Tökülür dən-dən aşağı.

Demə, biz ki quş deyilik,
Allaha tanış deyilik...
Ruhum, dur, yığış, gedirik,
Sən yuxarı, mən aşağı...

“BU QATARIN DALINCA BAXMA”

Məni aldı səndən, getdi bu qatar,
Göydə bircə ovuc tüstüsü qaldı.
Saçında əlimin tumarı qaldı,
Ovcunda əlimin istisi qaldı.

Baxma, bu qatarın dalınca baxma,
Baxma, gözlərini yorunca, baxma.
Qaşların altında cüt yarpaq kimi
Gözlərin saralıb solunca, baxma.

Uzaqdan, yaxından keçər bu qatar,
Gecələr yuxundan keçər bu qatar.
Gülsən, gülüşünü doğrayar, biçər,
Ah çəksən, ahından keçər bu qatar.

Mən getdim, dünya ki qaldı yerində...
Dünyanın payızı, baharı qaldı.

Ovcunda əlimin istisi qaldı,
Saçında əlimin tumarı qaldı.

“BİR SƏHƏR YUXUDAN DURUB”

Bir səhər yuxudan durub
Özünü uşaq görəsən.
Görəsən hamı evdədi,
Ölənləri sağ görəsən.

...Qorxasan qaçıb gedələr, -
Tez qapını bağlayasan.
Geri dönüb içəridə
bir təzə qonaq görəsən.

Görəsən ki, qapqaradı
o qonaq başdan ayağa.
Ondan başqa hamısının
üst-başını ağ görəsən.

Pəncərədən içəriyə
dola, dola gün işığı.
İçəridə boş-boşuna
yanan bir çırağ görəsən.

Söndürəsən o çırağı -
hamı birdən yoxa çıxa....
Otaqda bir qara qələm,
bir də ağ vərəq görəsən

“GEDƏK BİZ OLMAYAN YERƏ”

Gəl, əl-ələ tutub gedək,
Gedək biz olmayan yerə
Hər dərdi unudub gedək,
Dərdimiz olmayan yerə.

Burda qoyaq özümüzü,
Bu qırışan üzümüzü,
Bu köhnələn sözüümüzü,
Gedək biz olmayan yerə.

Bir kimsə tutmasın xəbər
Gəl çıxıb gedək birtəhər.
Bu ev, bu küçə, bu şəhər,
Bu dəniz olmayan yerə.

Atam oğlu az çapala,
Sən deyən çətin tapılar,
Bu Ramizi kim aparar,
Bu Ramiz olmayan yerə?!

“QARA-QARA QARIŞQALAR”

Qara-qara qarışqalar
Kəpənəyi neylədiniz
Toplaşdınız top oldunuz
Qanad qanad qopardınız
Daşdınız apardınız
Kəpənəyi neylədiniz?

...Ayrıldı gün işığından
Sıyrıldı göy qurşağından
Qulağım batdı tutuldu
Güllərin qışqırığından
Kəpənəyi neylədiniz?

Dərdi düşər ağızlara
Haraylar çağırar sizi
Nə yedirər doyuzdurar
Nə qışdan çıxarar sizi
Kəpənəyi neylədiniz?

“ŞİRİN-ŞİRİN YUXUDAYDIQ”

Şirin-şirin yuxudaydıq,
Bir zalım oyatdı bizi.
Anaların gucağından
Bu dünyaya atdı bizi.

Düşdük yolların ağına,
Baxtımızın sorağına,
Qatdı bizi qabağına,
Əlində oynatdı bizi.

Biz ki yol nədi bilməzdik,
Biz ki öl nədi bilməzdik,
Bilsək dünyaya gəlməzdik,
Analar aldatdı bizi...

“DÜNYA MƏNƏ TANIŞ GƏLİR”

Gedirəm, izim böyüyür,
Susuram, sözüm böyüyür,
Baxıram, gözüm böyüyür,
Dünya mənə tanış gəlir.

Bunun dağı-daşı tanış,

Bunun yayı-qışı tanış,
Gözlərimin yaşı tanış,
Dünya mənə tanış gəlir.

Bir dəfə də gəlmişəmmi?
Gəlmişəmmi, görmüşəmmi?
Yaşamışam, ölmüşəmmi -
Dünya mənə tanış gəlir.

“DƏRDİMİ DANIŞDIM SUYA”

Nazim Hikmətin xatirəsinə

Dərdimi danışdım suya,
Ürəyim qarışdı suya,
Ürəyimdən düşdü suya,
Bir gəmi üzdü, bir gəmi.

Dərdimə həmdəm olmadı,
Yelkənləri nəm olmadı,
Balıqlara yem olmadı,
Bir gəmi üzdü, bir gəmi.

Sahildə bir liman qaldı.
Göylərində duman qaldı.
Ürəyim qaldım, mən qaldım,
Bir gəmi üzdü bir gəmi.

“YAYLIĞINI YEL APARDI”

Saçların dağılıb tamam,
Yaylığını yel aparır.
Qaçıram, tuta bilmirəm,
Qoyma məni tər aparır.

Yuyundum, tərdə yuyundum,
Axır yoruldu oturdum,
Qayıtdım, gördüm toyundur,
Gördüm səni ər aparır.

Saçına güllər taxırsan,
Ovcuna xına yaxırsan,
Sən orda göyə baxırsan,
Burda məni yer aparır...

“QOYUN OLMAQ ÇƏTİN ŞEYMIŞ”

Bu dünyanın əzabı çox,
Haqqından haqq-hesabı çox,
Qoyunundan qəssabı çox,
Qoyun olmaq çətin şeymiş.

Boynundan çatı sallanıb,
Bir çəngə ota aldanıb,
Yeyib, kökəlib, dadlanıb
Qoyun olmaq çətin şeymiş.

Kötüklər garalan yerdə,
Bıçaqlar can alan yerdə
Çobanlar qurd olan yerdə
Qoyun olmaq çətin şeymiş.

İt olub hürmədik Aya,
Yıxdı bizi abır-həya,
Qoyun olmaya-olmaya
Qoyun olmaq çətin şeymiş.

“BOĞULUR”

Dünyanın suyu çirklənir,
Suyunda balıq boğulur.
Çirklənir, göyü çirklənir
Göyündə Allah boğulur.

Çox batan yerində batır,
Dadına gələn də batır,
Ağıllı dərində batır,
Dayazda axmaq boğulur.

Kimisi nəğməli-sazlı,
Kimisi başı başı qapazlı,
Kimisi paltar-palazlı
Kimisi çılpaq boğulur.

“DÜNYA QƏFİL İŞIQLANSA”

Qəfil gün doğsa bir gecə,
Dünya düm ağ işıqlansa;
Şəhər-şəhər, küçə-küçə,
Otaq-otaq işıqlansa,
Görərik kimlərin əli
kimlərin cibindən çıxır.
Kimlər əyilə-əyilə
kimlərin evindən çıxır.

Qəfil gün doğsa bir gecə,
Min-min gizli günah görsək,
Üstünü örtə bilməsə,
Bu dünyanı çılpaq görsək,
Başımıza hava gələr,

ağlımız çaşar bəlkə də.
Hamı birdən baş götürüb
dünyadan qaçar bəlkə də.

Bu dünyada bəs kim qalar,
Kim böyüdür, uşaqları?!
...Nə yaxşı ki, bu dünyamız
Yavaş-yavaş işıqlanır...

“QARA PALTARLI QADIN”

Kişilər bir olmur atam balası
Qorxağı var, igidi var,
Amma hər kişinin öləndən sonra
Qəbri üstə ağlamağa
Bir qara paltarlı gözəl bir qadına ümidi var

Sən öləndə kim olacaq gözlərini bağlayan?
Qardaşımı olacaq, yadımı olacaq?
Bu dünyada bəlkə sənə ən çox ağlayan,
Ən çox ağlatdığım qadın olacaq?!

Göz yaşları yuduqca baş daşını
Qəbrində qurcalanıb, deyəcəksən: ilahi
İllər boyu ağlatdığım bu qadın
Görən necə saxlayıbdır bu qədər göz yaşını?!

Bircə kərə nə saçını oxşamışam,
Nə gözünü silmişəm.
Gözlərimə batır indi saçlarının hər dənisi,
İllər boyu bu qadına mən axı dərd vermişəm
İndi görən niyə çəkir dərdimi?

Bu qadın baş daşımı öpüb sığallamaqdansa,
Yumruğuyla döysə-döysə yaxşıdı.
Qəbrimin üstündə ağlamaqdansa,
Məni söysə yaxşıdı.

Yeri-yeri,qara paltarlı qadın,
Kiri-kiri,qara paltarlı qadın.
Bu qəbir də min qəbirdən biridir.
Baş daşımı bəsdir basdın bağına,
Bütün mənə ağlayanlar kiridi,
Sən də kiri, qəbrim damır, ağlama...